

Espoo

18.4.2013

LUONNOS HALLITUKSEN ESITYKSEKSI RAJAVARTIOLAIN JA ERÄIDEN SIIHEN LIITTYVIEN LAKIEN MUUTTAMISESTA

Raja- ja merivartiokoulun kannalta luonnoksen keskeisimmät muutostarpeet liittyvät opiskelijan toimivaltuuksiin, koulutukseen valintaan sekä oikeusturvakeinoihin.

Ehdotuksen toimivaltuutta koskevia pykälä (LRVLH 15 §, 26 b §) tulee tarkistaa ja saattaa keskenään sekä myös mm. toimivaltuutta osoittavan virkapuvun käyttöä koskevan pykälän (25 e §) kanssa ristiriidattomaksi. Lähtökohtana opiskelijan työharjoittelun aikaisessa toimivaltuudessa tulisi olla nykyisen lain (15 § 3 mom) toimivaltuus järjestettynä se kuitenkin muuten kuin nimittämällä opiskelijat työharjoittelun ajaksi määräaikaan virkaan. Määräaikaan virkaan nimittäminen lisää sisäistä byrokratiaa, saattaisi työharjoittelussa olevat kadetit eri asemaan sekä poikkeaisi periaatteesta yhtenäistää rajavartijan peruskurssin opiskelijan ja kadetin opintososiaalinen asema.

Työharjoittelun lähtökohtina ovat muun muassa opinnoissa ennen työharjoittelua saavutettu osaaminen, nimetyn ohjaajan valvonnan alaisuudessa työskentely sekä harjaantuminen harjoittelussa rajavartiomieheltä työssä vaadittaviin toimenpiteisiin. Näin ollen työharjoittelussa tarvittava toimivaltuus pitäisi olla nykyisen kaltainen esimerkiksi rajaamalla opiskelijan asemassa olevan henkilön julkisen vallan käyttömahdollisuutta tarkemmin. Rajausta voitaisiin tehdä työnjohdollisin ohjein ja määräyksin vastaavalla tavalla kuin jo tällä hetkellä on rajattu esimerkiksi esitutkintaan ja pakkokeinojen käyttöön osallistumista.

Ehdotettua 26 §:ä esitetään tarkennettavaksi siten, että kaikki pykälässä luetellut vaatimukset on oltava täytettyinä hakuajan päättyessä. Korkeintaan esitetyn pykälän 1 mom 4-kohta voidaan tarvittaessa jättää. Koululla ei ole tällaista tarvetta. Mahdollisuutta pyrkiä peruskurssille ennen vapaaehtoista asepalvelusta on käytetty todella vähän, eikä sillä ole ollut merkitystä naisten määrän kasvamiseen 2013 alkaneella peruskurssilla. Järjestelyn rakentaminen ja ylläpitäminen vaatii melkoisen määrän työtä koululla ja puolustusvoimissa.

Ehdotettua 26 c §:ä esitetään tarkennettavaksi siten, että pykälä koskee vain rajavartijan peruskurssin opiskelijaa. Pykälästä tulisi poistaa ensimmäinen lause opintojen maksuttomuudesta tarpeettomana. 3 mom viimeisen lauseen viittaus "Vastaavalla tavalla" esitetään täsmennettäväksi lisäämällä uusi momentti tai pykälä, josta käy ilmi, mihin aikaisempiin momentteihin siinä viitataan.

Ehdotetun 27 §:n osalta on huomioitava, että myös esimerkiksi valmiusjoukkuekoulutukseen ja Euroopan rajavartioryhmään (EGBT) valmentavaan koulutukseen on järjestetty pääsykokeita. Olisi tarkoituksenmukaista, jos Raja- ja merivartiokoulu tai Rajavartiolaitos voisi päättää, missä lyhyissä koulutusjaksoissa sitoumusta ei tarvittaisi. Esitetään, että tällainen mahdollisuus sisällytetään kyseiseen säädökseen.

Esitetään, että 28 b §:n määräaika lasketaan opiskelun päättymisestä ja että 3 mom kirjoitusvirhe korjataan (*kuitenkin*). Järjestelynä tietojen poiston ajoitus on yksikertaisempaa ja tarkoituksenmukaisempaa kytkeä kurssin päättymiseen kuin yksilöllisiin tietojen merkintäajankohtiin.

Esitetään, että esitetty 29 § rajataan koskemaan vain pääsykokeen perusteella valittavaa koulutusta. Silloin kun virkamies osallistuu muuhun täydennyskoulutukseen virkatehtävänä, hänellä on käytössään virkamiehelle kuuluvat oikeusturvakeinot. Pykälässä esitetty "opiskeluoikeudesta päättämistä" esitetään jätettäväksi pois ja käytettäväksi pelkästään termiä "koulutukseen valitsemista". Muutoksenhaku ei saa estää täytäntöönpanoa. Esimerkiksi päihdetestaus olisi mahdotonta, mikäli muutoksenhaku estäisi toimeenpanon.

Esitetään, että koulun edustajat ja oikeudellinen osasto käyvät vielä läpi lausuntokierroksen jälkeisen version yhteisessä tapaamisessa.

Apulaisjohtaja
Everstiluutnantti

Jaakko Hamunen